

Georg Kühlewind Alapítvány

KARÁCSONYI HÍRLEVÉL 2015

Kedves Olvasó!

Karácsonyi hírlevelünkben Richard Bach *Jonathan, a sirály* című kisregényét olvashatják. A fordítás jóval a könyv magyarországi megjelenése előtt készült, az angol eredeti alapján. Szövege más, mint a megjelent könyvé.

Minden kedves olvasónknak békés karácsonyi ünnepeket és boldog újesztendőt kíván a Georg Kühlewind Alapítvány nevében a kuratórium:

Böszörményi László

Fenyő Ervin

Pál József

*

Jonathan, a sirály

Írta: Richard Bach

Fordította: Székely Anikó és Székely György

„Az igazi sirálynak, Jonathannak, aki mindannyiunkban él.”

Reggel volt, és az új nap aranszínűen csillogott a csendes tenger hullámbordái felett. Mérföldnyire a tengerpart előtt egy halászhajóból kivetették a hálókat. Villámgyorsan terjedt el a hír a levegőben, és odacsalogatott egy raj tengeri sirályt. Ezren szálldostak ide s oda, rikácsolva dulakodtak egy pár falatért. Új nap kezdődött tele tennivalóval.

Csupán egészen kint, messze-messze távolodva csónaktól és parttól, teljesen egyedül kőrözött a sirály Jonathan. Harminc méter magasban abbahagyta a keringést, felemelte csőrét, és lebegve próbált egy egészen szűk kanyart leírni. A fordulás csökkentette a repülés sebességét. Jonathan kitarzott addig, amíg a feje körül a levegő zúgása csak halk susogássá vált és az óceán alatta megállni látszott. A legnagyobb koncentrációban keskenyre összehúzta szemét, visszatartotta lélegzetét, kikényszerített még egy... egyetlen... kicsiny... darabot,... azután felborzolódtak tollai, megbillent, és lezútyant.

Tengeri sirályoknak sosem szabad megszűnniök lebegni vagy repülni, sosem szabad zsákként lezútyanni. Egy sirály számára ez gyalázat és szégyen. De a sirály Jonathan, aki oly fesztelenül és habozás nélkül még egyszer megpróbálta a nehéz kanyart kiterjesztett szárnyakkal, és mindig lassúbbá válva megint lezútyant, nem volt közönséges madár.

A legtöbb sirály megelégszik a röpködés legegyszerűbb alapfogalmaival, elégedett, ha a parttól eljön az eleséért és visszamegy. Nem a repülés művészetéért teszi, hanem az

eleségért. De Jonathannak a táplálék nem volt fontos, ő röpködni akart, és azt a világon mindennél jobban szerette.

Hamar észrevette, hogy ez a hajlam nem teszi őt éppen kedveltté a többi madár előtt. Elégedetlenek voltak maguk a szülei is, hogy Jonathan egész napokat töltött el a mély siklórepülés kísérletezésével, és hogy gyakorlatait százszor megismételte.

Felfedezte például, anélkül, hogy a magyarázatát tudta volna, hogy hosszabban és kisebb fáradtsággal tudja magát a levegőben tartani, ha egész szorosan a víz fölött repül tova, csak egy félszárny távolságnyi magasságban. Aztán a siklórepülés nem végződött az előrenyújtott lábak szokásos vízbe csobbanásával, hanem inkább hosszú, vízszintes siklóval, áramvonalasan, szorosan testéhez simuló lábakkal ért a víz felületére.

Amikor azonban a silórepüléseknél a part fölött felhúzott lábakkal kezdett a leszálláshoz, és utólag a siklás nyomát tipegve felmérte, akkor szülei igazán mérgesek lettek.

„Minek ez, Jon? Széles-e világon, minek? – kérdezte az anyja. – Igazán olyan nagyon nehéz olyannak lenni, mint a többiek? Miért nem hagyod a mélyrepülést a pelikánoknak és az albatroszoknak? Miért nem eszel úgy, mint a többiek? Már csak toll és csont vagy. Hogy nézel ki?”

„Ez nekem mindegy, mama, ki kell találnom, mit tudok a levegőben és mit nem, ez minden. Egyszerűen tudnom kell.” „Nézd csak, Jonathan – mondta az apja, nem is barátságosan. – Nemsokára jön a tél, akkor nincs sok csónak, és a halak többé nem úsznak közel a felszínhez, hanem a mélyben. Ha feltétlenül valamit meg akarsz tanulni, akkor tanulj meg azt, hogy teremtsd elő magadnak az ennivalót. A repülgetés szép és jó, de a siklórepülés semmit sem hoz a konyhára, érted? A repülés célja, hogy ennivaló legyen, ezt ne feledd.”

Jonathan engedelmesen bólintott. Pár napon át megpróbálta, hogy éppen olyan legyen, mint a többi sirály. Minden erejével igyekezett, szállongott és rikácsolt a rajjal a lerakódó hely és a halászcsonakok körül, és bukórepülés közben kapta be a hal-maradékot és kenyérmorzsákat, de nem volt boldog közben.

Oly értelmetlen ez – gondolta, és szándékosan hagyott lehullani egy fáradtsággal megkaparintott szardíniát, amit egy öreg és éhes sirály elől el akart kapni. – Kár az időért! Mennyit gyakorolhatnék ez alatt repülni. Annyit kell még tanulnom!

Így nem tartott sokáig, és a sirály ismét elillant, messze kimerészkedett a nyílt tengerre, és éhesen, de boldogan végezte az új repülési kísérleteket.

Most a sebesség érdekelte Jonathant. Miután egy hétig gyakorolta, többet tudott róla, mint bármely más sirály. Háromszáz méter magasból erőteljes szárnycsapások után vakmerően a mélybe vetette magát a hullámok felé, és tapasztalásból megtanulta, miért nem próbálkozik egyetlen sirály sem teljes súlyával ilyen zuhanórepüléssel. Már hat nap után több mint száz kilométeres sebességgel száguldott lefelé, és ilyen iram mellett a szárnyak a levegőnyomásnak nem tudnak ellenállni.

Mindig ugyanaz történt. Akárhogy is fáradzott és erőlködött, nagy sebességnél elvesztette a szárnycsapások feletti kontrollját. Felszállt magasra, teljes erőből csapdosva helyezkedett a függőleges bukórepüléshez, és aztán a balszárny mindig újra felmondta a szolgálatot, amikor felemelte, úgyhogy a test erőteljesen bal felé fordult. A jobb szárnycsapás visszafogásával újra egyenesbe jött, és villámként süvített ferdén forogva jobbra, lefelé. Sosem tudott elég óvatos lenni. Tízszer egymás után kísérte meg a bukórepülést, és mindannyiszor szétzilálódott a nagy sebességnél, és feltarthatatlanul letocsant a vízre, mint felborzolt tollcsomó.

Végül is ezt gondolta – csuromvizesen –: Talán nem szabad nagy sebességnél a szárnyakat mozgatni, talán ötven szárnycsapást kell tenni, aztán mozdulatlanul maradni a szárnyakkal. Még egyszer megpróbálta. Hatszáz méter magasban megfordult, csőre függőlegesen lefelé a bukórepüléshez, kiterjesztett szárnyakkal csapdosott körülbelül nyolcvan kilométernyi sebességig, és azután mozdulatlanul, kifeszítve tartotta azokat. Ez

minden erejét igénybe vette, de sikerült. Tíz másodpercen belül elérte a százötven kilométeres óránkénti sebesség szédítő tempóját, és túllépte azt. Jonathan világrekordot állított fel sebességben a sirályok között.

De a győzelem csalóka volt. Alighogy megváltoztatta a szárnytartás szögét, hogy a függőleges bukórepülésből kibontakozzék, elvesztette a kontrollt, a légnyomás úgy eltalálta, mint egy robbanótöltet. Felrobbanni látszott a levegőben, majd nekicsapódott a tengernek, amely kemény volt, mint a beton.

Amikor újra magához tért, már sötét volt, holdvilágban hányódott tova a tengeren. A szárnyak szétzilálódtak, és nehezek voltak, mint az ólom, de még súlyosabban nyomasztotta őt a csalódás érzése. Majdhogy azt nem kívánta, bárcsak a teher lassan a fenéig nyomná, hogy minden fáradság véget érjen.

Mégis amikor lassan mélyebbre süllyedt, valami furcsán-tompán felhangzott: „Nem szabad feladnod. De te csak sirály vagy, és nem tudsz többet, mint amit a természeted enged. Ha ilyen repülésre lennél teremtve, akkor ehhez diagramok, irányvonalak lennének a fejedben. Ha gyors repülésre lennél teremtve, rövid szárnyaid lennének, mint a sólyomnak, és egereket ennél, halak helyett. Apádnak igaza volt. Elég a bolondságokból. Repülj haza a rajodhoz, és törődj bele, hogy egy tengeri sirálynak megvannak a maga határai.” A hang hallgatott, és Jonathannak helyeselnie kellett. A sirályok az éjszakát a parthoz közel töltik a vízen, és ő mostantól kezdve rendes sirály akart lenni, a csapathoz csatlakozni, boldognak lenni a maga-fajtájúak között.

Kimerülten emelkedett fel a sötét tenger-felszínről, és tompa szárnycsapással repült a szárazföld felé boldogan, ahogy korábban alacsonyabb magasságokban gyakorolta a kevés erőbefektetést igénylő repülést.

De nem, vége a régi szokásoknak. Vége minden tanulásnak; sirály vagyok – gondolta –, olyan vagyok, mint a többi sirály. Így emelkedett fel fáradságosan harminc méter magasra, erőlködve vert a szárnyaival, és a part felé igyekezett.

Megkönnyebbült a döntéstől. Megszabadítva érezte magát a tanulás minden kényszerétől, ettől kezdve nem lesz semmi kísértés, semmi kudarc. És kellemes volt így, gondolatok nélkül a sötétben keresztül repülni a parti fények felé.

„Sötétség! – A tompa belső hang jelentkezett érdesen az ijedtségtől. – Sirályok nem repülnek sötétségben!”

Jonathan nem hallgatott rá. Szép ez, gondolta. A Hold és a csillagok csillognak a vízben, és keskeny fénypásztájukat húzzák az éjszakán át. Minden békés és csendes...

„Gyere le! Sirályok nem repülnek sötétben! Soha! Ha éjszakai repülésre lennél teremtve, olyan szemeid lennének, mint a bagolynak. Vakrepülési térkép lenne a fejedben. Rövid szárnyad lenne, mint a sólyomnak.”

De a sirály Jonathan, aki harminc méter magasban repült az éjen át, nem hallgatott a figyelmeztetésre. Csak az utolsó szavakat hallotta. És aggodalom, kimerültség, jó szándék el voltak felejtve.

Rövid szárnyak! A sólyom rövid szárnyai!

Ez volt a megoldás! Micsoda bolond voltam! Csak parányi kis szárnyakra van szükségem, csak be kell húznom a szárnyaimat, csak a szárnyheggyel kell repülni! Rövid szárnyak!

Fellendült hatszáz méternyire a fekete tenger fölé, és anélkül hogy egy másodpercre is a balsikerre vagy halálra gondolt volna, törzséhez húzta be a szárnyakat úgy, hogy azoknak csak keskeny sarlókká összehajtott végei voltak kitéve a szélnek, aztán függőlegesen hullani engedte magát.

Zúgva morajlott a levegő a feje körül. Száz kilométer óránkénti sebesség, százötven, százkilencven, és még több. A légáramlás nyomása a szárnyakra kétszáz kilométernél volt olyan erős, mint azelőtt száznál. Most a szárnyvégek legkisebb fordulatával meg tudta magát

tartani, a függőlegesből a vízszintesbe átmenni, és mint egy szürkésfehér gömb a hold alatt a víz szintje felett süvíteni. A szél ellen félig lehunyta szemét, és ujjongva kiáltozott. Kétszáz kilométer egy órában a repülés teljes uralmával! Ha kétszer olyan magasból csapok le, milyen sebességem lesz akkor? Minden jó elhatározást elfelejtett, széttépte őket ez a sebességmámor. Meggondolás nélkül szegte meg az ígérését, amit önmagának tett. Ilyen jellegű eskü csak olyan sirályok számára érvényes, akik a középszerrel beérik. Aki egyszer tapasztalta a rendkívülit, az nem tudja magát többé az átlag-normákhoz kötni.

Amikor a nap felkelt, Jonathan már régen újra kísérleteit végezte. Ezeröttszáz méter magasságból a halászcsonakok már csak kis pontocskák voltak a messzi kék víztükroen, az élelmet kereső sirályok csapata már csak egy keringő porszemekből álló felhő.

És ő élt – csöndesen, reszketve az elragadtatástól, büszkén, hogy félelmét legyűrte. Hosszú előkészületek nélkül karszárnyait erősen behúzta, kifeszítette az ívelt szárnyhegyeket, és függőlegesen lebukott. Ezerkétszáz méterre a tenger felett elérte a legnagyobb sebességet. Mint egy tömör fal, bőgve csapta szembe a levegőt, és lehetetlenné tette a további gyorsulást. Most több mint háromszáz kilométer óránkénti sebességgel repült lefelé. Görcsösen nyeltesett. Ha csak egy kicsit is kibomlanának szárnyai ennél a tempónál, kicsiny cafatokra robbanna szét, semmi sem maradna belőle. De a sebesség hatalom volt, szépség, tiszta boldogság. Háromszáz méternél megpróbált újra felfelé húzni. A szárnyak dörögtek és zúgtak a túlságosan nagy légnyomástól, csonak és sirályfalka oldalra billentek, és meteorszerű gyorsasággal látszottak éppen röppályájába zuhanni.

Fékezni nem tudott: még azt sem tudta, hogyan lehet ennél a tempónál fordulni.

Az összeütközés a halált jelentette.

Behunyta a szemeit.

És így történt, hogy a sirály Jonathan azon a reggelen, röviddel napfelkelte után, szédületes bukórepülésben, mint egy lövedék csattant a sirályfalka centrumába, egy szörnyű sivító halmazba, amely légörvényekből és tollakból állt. De a szerencse hú maradt hozzá, senkit sem ért baj.

Mikor végre újra felfelé meredt a csőre, még mindig kétszáz kilométeres sebességgel nyilsebesen villant tova, és amikor végül eléggé lelassított, és fellelegezve széttárta szárnyait, a halászbárka ismét egy pont volt a tengeren, ezerkétszáz méterrel alatta. Diadal. Elértem a legnagyobb sebességet, több mint háromszáz kilométer óránként. Példátlan siker, a legnagyobb esemény a raj történetében. Új korszak kezdődik. Mialatt magányos gyakorló helyére repült és szárnyait kiterjesztette a kétezer négyszáz méterről való bukórepüléshez, elhatározta, hogy most felfedezi, hogyan lehet zuhanás közben irányt változtatni. És ez is sikerült. Ha csak egyetlen tollat elmozdít a szárnya hegyén néhány milliméternyire, nagy sebességnél is elér egy puha, sima kanyarodást. De amíg eddig jutott, addig próbálkozásokon és tévedésen keresztül meg kellett tanulnia, hogy nagy sebességnél semmiképpen sem szabad egy tollnál többet elmozdítani, különben úgy forgásba jön, mint egy puszkagolyó. Így Jonathan volt az első és egyetlen sirály, aki műrepülést vitt véghez. Ezen a napon Jonathan nem talált időt ahhoz, hogy a többi sirállyal beszéljen, egész naplementéig gyakorolt, és felfedezte a lupingot, a lassú forgást a saját tengelye körül, a pontok körüli forgást, a fordított dugóhúzó, a lelendést és a szélkereket.

Éj lett, mire a sirály Jonathan újra a falkánál találta magát. Jonathan szédült a fáradtságtól, de olyan boldog volt, hogy landolásnál még egy lupingot csinált. Ha a többiek erről a nagy mezsgye-átlépésről hallanak, magukon kívül lesznek az örömtől – gondolta. Csodálatos élet kezdődik most. Az egyhangú, mindennapi vesződések helyett az örökös ide-oda járással a part és a halászbárkák között, életüknek most értelme lesz. Fel tudunk emelkedni tudatlanságunkból, magasabb intelligenciával és tudással rendelkező lényeknek tudhatjuk magunkat. Szabadok leszünk! A magasba repülés megtanulható.

Az elkövetkező évek ígéretekkel tele hívogatóan izzottak. Amikor földet ért, a sirályok egy tanácsülésben gubbasztottak, amely nyilvánvalóan már régóta tartott.

Valóban vártak valamire.

„Sirály Jonathan, állj középre!” A legöregebb nagyon nagy ceremóniával mondta a szavakat. Középre jönni, ez vagy a legnagyobb szégyent vagy a legnagyobb kitüntetést jelentette. Így adtak tiszteletet a sirályok legfőbb vezéreinek. Természetesen, gondolta Jonathan, a falka ma reggel végignézte a Nagy Áttörést. De nekem nincs szükségem tiszteletre. Nem akarok vezér lenni. Csak részeltetni akarom őket abban, amit felfedeztem: meg szeretném nekik mutatni, milyen új horizontok nyílnak meg mindnyájunk számára. Előlépett.

„Sirály Jonathan! – szólt a legidősebb. – Lépj középre szégyenedben a fajtád szeme előtt!”

Jonathan olyan volt, mint akit fejbe vertek. Lábai felmondták a szolgálatot, szárnyai ernyedten lógtak, csak még egy morajt hallott. Középre lépni szégyenre? Lehetetlen... a Nagy Áttörés... Félreértik... Tévednek... tévednek.

„... aggálymentes könnyelműségért – intonált a hang szigorúan –, amellyel áthágtad a sirályfaj méltóságát és tradícióit...”

Szégyenre, középre állni azt jelentette, hogy a sirályok közösségéből kutasztják, hogy őt a Messzi Szirtekre, magányos életre számúzik.

„...egy nap, sirály Jonathan, te is megérted, hogy a felelőtlenség nem kifizetődő. Az élet, az az ismeretlen, megismerhetetlen. Egyet tudunk csak. A világba lettünk helyezve, táplálni kell magunkat, és életben kell maradnunk oly sokáig, ahogy az csak lehetséges.”

Egy sirálynak nem szabad soha ellent mondani a tanácsülés ítéletének. Jonathan mégis felemelte a hangját. „Felelőtlenség? – kiáltotta. – Testvéreim! Senki sem tanúsíthat több felelősségtudatot, mint egy sirály, aki magasabb célt ismer, aki követi a hívó hangot, és megtalálja az élet értelmét. Ezer éven át fáradságosan csak hulladékokra vadásztunk, most azonban új tartalmat kapott életünk, tanulni, kutatni, szabadnak lenni! Adjatok egy lehetőséget, engedjétek meg, hogy megmutassam, amit megtaláltam.”

A falka úgy gubbasztott, mintha kőből lenne.

„A testvériség széttört!” – intonálták a sirályok egykedvűen, kórusban, ünnepélyesen behunyták a szemüket, és elfordultak tőle.

Így Jonathan további életét magányosságban töltötte, és messze kirepült a Messzi Sziklákon túl. Nem a magányosság nyomasztotta, hanem a tény, hogy a többi sirály nem tudta átélni a repülés csodálatosságát, és hogy vonakodtak attól, hogy a szemüket kinyissák, hogy lássanak.

Napról napra tökéletesebbek lettek képességei. Megtanult bukórepülésben áramvonalas tartásban elég mélyre a vízbe merülni, hogy a ritka ízletes halakat elérje, amelyek rajokban vonulnak az óceán felszíne alatt. Nem volt szüksége halászbárkára, sem öreg kenyérre az élethez. Megtanult aludni repülés közben, úgy, hogy éjszaka haránt feküdt a szélnek, amely a part felől fújt. Így meg tudott tenni naplemente és napfelkelte között százhatvan kilométert is. Ugyanennek a belső irányérzéknek a segítségével áthatolt a nehéz, tengeri ködön, és a fölötte vakító fényes magasságokba emelkedett... mialatt a többi sirály ugyanabban az időben a földön gubbasztva nem látott mást, mint ködöt és esőt. Megtanult a magassági szeleken messze bevitörlni a szárazföldre, hogy ott pompás rovarokhoz jusson.

Amit egykor a raj számára remélt, az egyedül az ő osztályrésze lett: megtanulta mi az igazi repülés, és sose sajnálta az árat, amit érte fizetett. A sirály Jonathan felfedezte, hogy csak az unalom, aggodalom és harag rövidítik meg a sirályok életét: miután ez a három eltávozott tőle, hosszú és igazán érdemes életet élt.

Egy este jöttek és Jonathant békében és magányosan lebegve találták szeretett ege alatt. A két sirály szárnyai mellett bukkant fel és a legtisztább fehérségben ragyogott, és

szelíd, csillagszerű ragyogással tette világossá az éjszakát. A legszebb azonban mesteri repülésük volt. Szárnyalásuk tökéletes egyenletességgel mozgott, és szárnyaik hegye csekély távolságban az övéi mellett volt. Jonathan szó nélkül vetette alá őket a próbának, amit eddig még egy sirály sem állt meg. Elfordította szárnyait és lelassította repülését, majdnem a teljes megállásig. Mindkét sugárzó madár ugyanazt tette fáradtság nélkül, anélkül, hogy a helyzetüket megváltoztatták volna. Ismerték a lassú repülést. Behajtotta szárnyait, előrebukott, és villámgyors bukórepülésben bukott alá. Vele zuhantak, zárt formában száguldottak függőlegesen lefelé.

Végül is egyenletes sebességben húzott gyertya-egyenesen felfelé, egy vég nélküli függőleges spirálban, és azok súlytalanul követték mosolyogva.

Vízszintes repüléshez kezdett, és hallgatott egy ideig. „Jól van! – mondta. – Kik vagytok?” „A te fajtádból vagyunk, Jonathan. A testvéreid vagyunk.” Szilárdan és nyugodtan hangzottak ezek a szavak. „Azért jöttünk, hogy magasabbra vezessünk, haza vigyünk.” „Nekem sehol sincs hazám, egy rajhoz sem tartozom. Kítaszított vagyok. És most már nagyon magasán repülünk, a nagy szélhegy csúcsán repülünk. Ezt ez öreg testet már nem tudom magasabbra emelni.” „Dehogynem, tudod te, Jonathan. Sokat tanultál. Az egyik iskolát elvégezted, itt az idő, hogy egy másikat kezdj el.”

A fény, ami számára egész életén át ragyogott, a megértés fénye, ezt a pillanatot is beragyogta. A sirály Jonathan megértette. Igazuk volt. Tudott magasabbra repülni, itt volt az ideje, hogy haza menjen.

Utolsó pillantással búcsúzott egétől, ettől a fejedelmien ezüstös birodalomtól, amely oly sok mindenre megtanította. „Kész vagyok” – mondta aztán. És a sirály Jonathan felemelkedett a két csillagfényű sirállyal a teljes sötétségbe.

MÁSODIK RÉSZ

Ez hát az ég! – gondolta, és mosolygott magában. Érzései nem voltak különösen tiszteletteljesek abban a pillanatban, amikor éppen odaért. Ahogy a Földről jött a felhők fölött, szoros formációban a két sugárzó sirállyal, látta, hogy a saját teste is olyan ragyogóvá válik, mint az övéké. Igaz, ugyanaz a fiatal Jonathan sirály volt itt, aki mindig is ott élt az aranyszínű szemek mögött, de a külső formája változott. Egy sirály testének tűnt, de már sokkal jobban repült, mint a régi test. „Fél akkora erővel kétszeres sebességet érek majd el, gondolta, megduplázom földi napjaim teljesítményét.” Tollazata most egész fehéren ragyogott, szárnyai simán és tökéletesen csillogtak, mint a fényezett ezüst. Örömteljesen próbálta ki őket, és az új szárnyakba árasztotta erejét. Négyszáz kilométeres sebességnél érezte, hogy a vízszintes repülésben legnagyobb sebességhez közeledik. Négyszázötvennél elérte a legnagyobb értéket, és szinte kicsit csalódott volt. Ennek az új testnek sem voltak korlátlanok a lehetőségei. Korábbi világrekordját ugyan megdöntötte, de még mindig volt egy határ, amin túllépni óriási erőfeszítés lesz majd. „Az égben – gondolta –, az égben nem lenne szabad, hogy korlát legyen.”

A felhőtakaró felszakadt, kísérői odakiáltottak: „Szerencsés leszállást, Jonathan!” És szertefoszlottak az átlátszó levegőben. Egy tenger felett repült egy tagolt part felé. Nagyon kevés sirály küzdött a felszálló széllel a szirtek felett. Távolságon, szinte a horizontnak a szélén még egy pár madár keringett. Új kilátások, új gondolatok, új kérdések. „Miért van itt olyan kevés sirály? Az égnek tele kellene lennie sirályokkal. És miért vagyok olyan fáradt hirtelen? Az égben nem lenne szabad fáradtságnak lennie. Itt aludni is kell?” Aludni... Hol hallotta ezt a szót? Földi léte emlékei elillanóban voltak. A Föld egy hely volt persze, ahol sokat megtanult, de a részletek elmosódtak. Élelmet keresni, vagy valami hasonló, és – igen – a száműzetés.

A partról a tucatnyi sirály feléje szállt, hogy üdvözölje, egyik sem szólt egy szót se. Csak azt érezte, hogy befogadták, hogy otthon van. Nagy nap volt ez számára, de ennek a napnak a napfelkeltéjére már nem emlékezett.

Mélyebbre keringett, közel szállt a talajhoz, csapkodott a szárnyával, hogy a levegőben megálljon, aztán könnyedén lehuppant a homokra. A többi sirály azonban lebegve szállt le, egyik se mozgatta egyetlen tollát sem. A csillogó szárnyakat messze kifeszítve fordultak a szélben, azután megváltoztatták, tudja az Isten, hogyan, a lendítő tollak görbületét, és egy szempillantás alatt megálltak, amikor lábuk talajt ért.

Csodálatos volt a tökéletes uralom a test felett. De Jonathan most fáradt volt ahhoz, hogy megpróbálja. Ott, ahol letelepedett egy szó nélkül, álló helyében elaludt.

Az elkövetkező napokban Jonathan látta, hogy itt éppen annyi tanulni való van a repüléssel kapcsolatban, mint amennyi elmúlt életében volt. Csak egy volt a különbség. Itt a sirályok úgy gondolkoztak, mint ő. Mindegyik sirály azon a területen, amely mindnyájuknak a legfontosabb volt, a repülésben a legmagasabb tökéletességre törekedett. Nagyszerű madarak voltak mind. Naponta sok órát töltöttek azzal, hogy repülési technikájukat gyakorolják és próbára tegyék magukat a művészi repülésben.

Jonathan hosszú ideig elfeledkezett a világról, ahonnan jött, ahol a raj élt, szorosan behunyva szemét a repülés örömei előtt. És arra használta csupán szárnyát, hogy ennivalót találjon és küzdjön érte. De néha-néha, csak egy pillanatra emlékezett. Így történt az egyik reggel, amikor tanítója és ő egy sorozat behúzott szárnyú luping után a parton pihentek. „Hol vannak mindnyájan, Sullivan?” – kérdezte némán, otthonosan már, abban a könnyed telepátiában, amelyet ezek a sirályok használtak a vijjogás és rikácsolás helyett. „Miért nincsenek itt többen közülünk? Mégis csak, ahol én voltam, ott...” „Ezer meg ezer sirály volt, tudom.” Sullivan megcsóválta fejét. „Csak egy választ ismerek, Jon. Te valószínűleg csak egy vagy milliók közül, a nagy kivétel. A legtöbben közülünk csak egészen lassan jutottak tovább. Egyik világból a másikba mentünk, amelyik aztán pontosan olyan volt, mint az előző. Elfelejtve, hogy honnan jöttünk és nem törődve azzal, hová érkezünk, csak a pillanatnak élve. Van fogalmad arról, hány életen át kellett vándorolnunk, amíg megértettük, hogy az élet több mint evés és harcok, vagy hatalom a rajban. Ezer életen át, Jon, tízezer életen át, és aztán talán még száz életen át, míg kezdtük megtanulni, hogy létezik olyasmi, mint a tökéletesedés, és aztán még száz életen át megint, míg megérik az Idea, hogy életünk célja ezt a tökéletesedést megtalálni és továbbfejleszteni. Ez a szabály érvényes most ránk. A következő világunkat a szerint választjuk, amit ebben megtanultunk. Ne tanulj semmit, és a következő világod ugyanaz lesz, mint ez, ugyanazokkal a korlátokkal, és ugyanazokat az ólomsúlyokat kell legyőzni.”

Kitárta szárnyait és fejét a szélnek fordította. „Te azonban, Jon – mondta –, oly sokat tanultál egyszerre, hogy neked nem kellett sok ezer életen áthaladnod, hogy ide éj.”

És újra felrepültek a szelekbe, és folytatták gyakorlataikat. Különösen nehéz volt a formációban való repülésnél a saját tengely körüli forgás, itt a röpfigura egyik fele hátrafekvést igényelt. Mert míg háton repült, Jonathannak fordítva kellett gondolkoznia, a szárny hajlását visszájára kellett fordítania, mégpedig teljes harmóniában a tanítójával.

„Próbáljuk újra!” – mondta Sullivan ismét meg ismét. „Próbáljuk újra!” Aztán végül egyszer: „Most jó!” És máris a kifelé forduló hurkokat kezdték gyakorolni.

Egy este azok a sirályok, akik nem voltak éjszakai repülésen, ott álldogáltak a parton együtt, gondolatokba merülve. Jonathan két kézre fogta bátorságát és odament az Öreghez, akiről azt mondták, nemsokára túllép ezen a világon.

„Chiang!” – mondta kicsit bizonytalanul.

Az öreg sirály barátságosan tekintett rá. „Mi van fiam?” A magas kor nem gyengítette, hanem megnövelte erőit. Minden sirálynál gyorsabban repült, és olyan fogásokat ismert, amelyeket a többiek csak lassan-lassan kezdtek megtanulni.

„Ez a világ nem is az ég, ugye, Chiang?”

Az öreg mosolygott a holdfényben. „Valamit tanulsz most megint, sirály Jonathan” – mondta.

„Hát akkor mi lesz ezután? Hová megyünk innen? Ég nincsen sehol, egyáltalán?”

„Nincs, Jonathan, olyan hely nincs. Az ég: nem hely, nem is idő. Az ég: a tökéletesség.” Egy pillanatra hallgatott. „Nagyon gyors repülő vagy, igaz?” „Én nagyon... nagyon szeretem a sebességet” – mondta Jonathan kissé meghökkenve, de büszkén, hogy az öreg észrevette.

„Az égbe érsz abban a pillanatban, ha eléred a tökéletes sebességet. És ez nem az, hogy ezer kilométert repülsz óránként vagy egy milliót, vagy hogy a fény sebességével repülsz. Minden szám határ, és a tökéletességnek nincsenek határai. Tökéletes sebesség, fiam, azt jelenti: ott lenni.”

Chiang hang nélkül eltűnt, és ötvenlábnyira odébb megjelent a vízparton a pillanat töredéke alatt. Aztán megint eltűnt, és ugyanabban a milliszekundumban ott volt Jonathan mellett. „Egyfajta multság” – mondta. Jonathan szédült. Az égről elfelejtett kérdezősködni. „Hogy csinálod? Milyen érzés? Milyen messze tudsz menni?” „Mindenhová el tudsz menni, és minden időben, ahová és amikor akarod” – mondta az öreg. „Én már mindenütt voltam, és minden időben, amiket el tudtam gondolni.” Elnézett a tenger fölé. „Furcsa! A sirályok, akik megvetik a tökéletesedést a helyváltoztatás kedvéért, sehová se jutnak el és csak lassan. Akiket nem érdekelnek az utak a tökéletesség miatt, mindenhová eljutnak és azonnal. Ne feledd el, Jonathan, az ég nem tér és nem idő, mert a térnek és az időnek nincsen semmi jelentősége. Az ég...”

„Meg tudsz tanítani engem is így repülni?” – a sirály Jonathan reszketett, hogy egy új ismeretlent meghódítson.

„Persze, ha meg akarod tanulni.” „Akarom! Mikor kezdhetjük?”

„Most mindjárt, ha úgy kívánod.”

„Így akarok repülni tudni!” – mondta Jonathan, és furcsa fény izzott a szemében. „Mondd, mit kell tennem?”

Chiang lassan beszélt, és közben állandóan figyelte a fiatalabbat. „Hogy a gondolat sebességével repülj bárhová, ami csak létezik, azzal kell kezdened, hogy eleve tudod, már odaértél...”

A fogás Chiang szerint abban állt, hogy Jonathan szűnjön meg önmagát egy behatárolt test foglyaként látni, amelynek szárnyai mintegy méternyi fognak át és teljesítménye papíron számítható. A fogás abban állt, hogy tudja, igazi természete, mint egy íratlan szám, olyan tökéletességgel él mindenütt és mindenkor, téren és időn keresztül-kasul.

Jonathan gyakorolt szenvedélyesen, nap mint nap, nap-fölkelte előtől éjfél utánig. És minden erőfeszítésével egy tapodtat sem haladt előre. „Felejtsd el a hitedet!” – ismételte Chiang időről-időre. „A repüléshez sem volt szükséged hitre, az kellett, hogy megértsd a repülést. Ez most ugyanaz. Próbáld ismét...”

Aztán egy napon Jonathan ott állt a parton, behunyta szemét, koncentrált és egy villanásban megértette, amit Chiang eddig mondott neki. „Hát persze! Így van. Én egy tökéletes, korlátot nem ismerő sirály vagyok.” Az öröm ijedségként járta át.

„Jó!” – mondta Chiang, és győzelem rezgett hangjában.

Jonathan kinyitotta szemét. Egyedül volt az öreggel egy teljesen más, idegen tengerparton, a fák a víz széléig nőttek, az égen két sárga ikernap keringett.

„Végül is megláttad az Ideát – szólt Chiang –, de dolgoznod kell még egy kicsit, hogy a te kontrollod szerint történjék...”

Jonathan bódult volt. „Hol vagyunk?”

Az idegen környezet semmi benyomást nem tett az öregre. Mellékesen válaszolt: „Valami bolygón vagyunk, úgy látszik, ahol zöld az ég és két nap van.”

Jonathan elragadtatásában fölkiáltott, az első hang volt tőle, amióta a Földet elhagyta.
„Ez megy!”

„Persze, hogy megy, Jon, – mondta Chiang. – Mindig megy, ha tudod, mit csinálsz. Ami pedig a kontrollt illeti...”

Amikor visszatértek, már sötét volt. Tiszteletteljesen csillogott a többi sirály szeme, ahogy Jonathant nézték, mert látták eltűnni onnan, ahol oly sokáig állt begyökerezve.

Szerencsekívánásaikat nem állta tovább egy percnél. „Kezdő vagyok én itten! Csak most kezdek tanulni! Én vagyok, akinek töletek kell tanulnia!”

„Mégis csodálkozom, Jon – mondta Sullivan, aki a közelében álldogált. – Tízezer év alatt nem láttam még olyan sirályt, aki ennyire nem érzett félelmet az újtól.” A raj hallgatott, és Jonathan zavartan izgett-mozgott.

„Ha akarod, most az idővel kezdünk foglalkozni – szólt Chiang –, megtanulsz repülni a múltban és a jövőben. Akkor leszel majd érett rá, hogy a legnehezebb, leghatalmasabb és legszebb mozgást elkezd. Megérsz arra, hogy felemelkedj, és megismerd a jóság és szeretet lényegét.”

Eltelt egy hónap, vagy valami, ami egy hónapnak érződött. Jonathan félelmetes sebességgel tanult. A közönséges tapasztalatból is már nagyon gyorsan tanult, most pedig magának az Öregnek különleges tanítványként úgy szívta be az új ideákat, mint egy áramvonalas, tollas komputer.

De aztán eljött a nap, amelyen Chiang eltűnt. Előbb nyugodtan beszélt mindnyájukhoz, figyelmeztetve őket: sose hagyjanak föl a tanulással és a gyakorlással, és törekvésükkel, hogy az élet tökéletes láthatatlan princípiumát jobban megértsék. Aztán, miközben beszélt, tollazata egyre ragyogóbbá vált, és végül olyan fényel sugárzott, hogy nem volt sirály, aki nézni tudta volna.

„A szeretetet tanul, Jonathan” – ezek voltak az utolsó szavai.

Amikor újra látni tudtak, Chiang már nem volt ott.

A napok múltak. Jonathan időnként, aztán ismét a Földre gondolt vissza, ahonnan jött. Ha csak tizedrészét, századrészét tudta volna annak, amit most tud, mennyivel többet jelentett volna az élet! Ott állt a homokban, és azon töprengett, vajon van-e ott most is egy sirály, aki harcol, hogy kitorjón korlátai közül, hogy megismerje a repülés értelmét, túl azon, hogy elmozdulást jelent egy kenyérmorzsáért, amit egy halászcsonokról vetnek. Talán megint számkivetés is ért egy sirályt, aki szemébe mondta az igazságot a rajnak. És minél többet végezte a jóság gyakorlatait, minél inkább igyekezett a szeretet természetének megértésében, annál inkább kívánczolt a Földre visszatérni. Magányos múltja ellenére Jonathan sirály tanítónak született, és saját útja a szeretet szolgálatában az volt, hogy a meglátott igazságot tovább adja egy sirálynak, aki az alkalmat kereste, hogy azt csak a maga számára meglássa.

Sullivan, aki már mester volt a gondolatgyors repülésben és segítette a többieket gyakorlataikban, kételkedett.

„Te már egyszer számkivetett voltál, Jon. Miért gondolod, hogy a sirályok a régi időkből ma már hallgatnának rád? Ismered a közmondást, és tudod, hogy igaz: az lát legmesszebb, aki a legmagasabbra száll. A sirályok, akik közül jöttél, a földön járnak, veszekedve és hajba kapva egymás között. Ezer mérföldre vannak az égtől, és te, te meg akarod láttatni velük az eget onnan, ahol vannak! Még a szárnyuk hegyéig sem látnak! Maradj csak itt. Segíts az újoncoknak, azoknak, akik már vitték annyira, hogy megértsék, amit mondasz nekik.” Hallgatott egy pillanatig, aztán így szólt: „És ha Chiang is visszatért volna a régi világaiba? Hol tartanál akkor?” Ez az utolsó érv döntőnek látszott. Sullivannek igaza volt. Az lát legmesszebb, aki a legmagasabban repül.

Jonathan maradt, és segített az újonc madaraknak, akik mind okosak voltak, és nagyon gyorsan fogtak föl mindet. De a régi érzés visszatért, és nem tudott másra gondolni, minthogy

lehet talán egy vagy két sirály ott a Földön is, aki képes volna tanulni. Mennyivel többet tudna, ha Chiang eljött volna azokban a napokban, amikor számkivetett volt.

„Vissza kell térnem, Sully – mondta végül is. – A tanítványaid jól dolgoznak. Most már ők is segíthetnek az újoncok tanításában.” Sullivan sóhajtott, de nem érvelt ellene. „Hiányozni fogsz nekem, Jonathan” – ez volt minden, amit mondott.

„Szégyelld magad, Sully – mondta Jonathan szemrehányóan. – Ne bolondozz! Mit gyakorolunk egész nap? Ha barátságunk tértől és időtől függ, amikor végre legyőzzük a teret és az időt, a barátságunkat is széttörtük. De ha legyőzöd a teret, minden, amit otthagytál Itt van. Ha legyőzöd az időt, minden, amit elthagytál Most van. És nem gondold, hogy Itt és Most találkozhatunk néha-néha?” A sirály Sullivan nevetett, kedve ellenére. „Te bolond kis madár – mondta gyengéden –, ha valaki is meg tudja tanítani azokat ott lenn, hogyan láthatnak ezer mérföldre, az csak te lehetsz.” Lenézett a homokra. „Isten veled, Jon, barátom.”

„Isten veled, Sully, találkozunk.” És Jonathan már nagy sirályrajok képét látta maga előtt gondolatban, és tudta, gyakorlatból és könnyedén, hogy ő maga nem csont és nem toll, hanem a szabadság és repülés tökéletes ideája, és semmi, semmi nem szab neki határt.

A sirály Fletcher Lynd még nagyon fiatal volt, de már tudta, hogy a raj még soha senkivel nem bánt olyan keményen és olyan igazságtalanul, ment vele.

„Nem törődöm veled, mint vélekednek” – gondolta keserűséggel, és szeme előtt homályos lett a világ, ahogyan a Messzi Szirtek felé repült. A repülés sokkal több, mint ide-oda száguldani, helyről helyre. Azt akár egy szúnyog is tudja. Egy kis szaltó – csak játékból – az Öreg Sirály körül, és máris számkivetés! Vakok ezek? Nem látnak? Nem tudják elképzelni a csodát, mi volna, ha tényleg megtanulnának repülni? Nem érdekel, mit gondolnak. Majd megmutatom én nekik, mi a repülés. Legfőljebb törvényen kívüli leszek, ha ez kell nekik. Még megbánják ezt egyszer.”

A hang belül szólalt meg a fejében, és noha nagyon szelíden szólt, úgy megrémült tőle, hogy megdermedt, és támolygott a levegőben. „Ne légy oly kemény velük, sirály Fletcher. Hogy számkivetettek, a többi sirály csak önmagának ártott, és egy napon tudni fogják, és egy napon látni fogják, amit te látsz. Bocsáss meg nekik, és segíts a megértésben.”

Egy ujjnyira a szárnyai hegyétől ott repült mellette a világ legragyogóbb sirálya, könnyedén siklott, egy tolla sem mozgott, noha csaknem Fletcher legnagyobb sebességével repült.

A fiatal sirályban teljes káosz volt egy pillanatig.

„Mi ez? Megőrültem? Meghaltam? Mi történik?”

A hang csöndesen, nyugodtan folytatta, gondolkodásán belül, és választ kért. „Sirály Fletcher Lynd, mondd, akarsz repülni?”

IGEN, REPÜLNI AKAROK!

„Sirály Fletcher Lynd, mondd, olyan erősen akarsz repülni, hogy megbocsátasz a rajnak, tanulsz, és egy napon visszatérsz és segítesz nekik az értésben?” Ennek a nagyszerű lénynek nem lehetett mást mondani, mint az igazat, akármilyen büszke és sértett madár volt a sirály Fletcher. Halkan szólt: „Igen!”

„Akkor hát, Fletch – mondta a ragyogó lény, és hangja nagyon meleg volt. – Kezdjük a vízszintes repüléssel.”

HARMADIK RÉSZ

Jonathan lassan körözött a Messzi Szirtek fölött, és figyelt. Ez a tüskés, fiatal Fletcher nagyon közel járt ahhoz, amit ideális tanítványnak lehet nevezni a repülésben. Erős volt és könnyű, és gyors a levegőben, de ennél ezerszer fontosabb volt, hogy viharos erő hajtotta a repülés megtanulására. Éppen jött egy elmosódott szürke folt, a bukórepülésből előtűnve. 230

kilométeres sebességgel tanítója mellett elszáguldott. Rögtön ugyanazzal a lendülettel megkísérelte a tizenhatszoros függőleges lassú forgást, és hangosan számolta a fordulatokat.

„...nyolc...kilenc...tíz...Jonathan, elfogy a sebességem...tizenegy...a három utolsó nem fog menni...tizenhárom...nincs hozzá...áááákkkk...”

Az utolsó forgása mérge és haragja miatt, hogy nem megy, még rosszabb volt. Hátra bukott, támolgott, vadul elkezdett visszafelé pörögni, végül lihegve visszanyerte önuralmát vagy félszáz méterrel tanítója magassága alatt.

„Kár az időért, Jonathan! Túl buta vagyok, túl nehéz a felfogásom! Próbálok, próbálok, és nem megy, sose fogom tudni!”

A sirály Jonathan lenézett rá, és bólintott. „Egészen biztos, hogy nem fog menni, ha annyira keményen húzol felfelé. Hatvan kilométert vesztesz a sebességedből, mielőtt elkezdenéd! Simán kezd el! Erélyesen, de görcsösség nélkül, érted?”

Leereszkedett a fiatal sirályhoz. „Próbáljuk meg együtt, formációban. És figyelj a fölfelé szállásnál. Puhán és könnyedén kezd el.”

A harmadik hónap végén hat további tanítványa volt Jonathannak. Számkivetett volt mind, a repülés örömeért kíváncsiak az új ideákra is a repülésről. Mégis, a nagy teljesítményeket könnyebben elérték, mint a repülés értelmének felfogását.

„A valóságban mindegyikünk a Nagy Sirály egy ideája, a szabadság egy korlátatlan ideája – mondogatta Jonathan esténként a parton –, és a precíziós repülés egy lépés afelé, hogy igazi természetünk megnyilatkozzék. Mindent el kell hagynunk, ami korlátoz. Ezért vannak a gyakorlatok a nagy sebességekért, a lassú repülésben, és a repülési akrobatika...”

...és a tanítványok elszundítottak, kimerülten az egész napi repüléstől. A gyakorlatokat szerették, mert az gyorsaság volt és izgató, és csillapította éhségüket a tanulás iránt, amely leckéről leckére nőtt.

De egyik sem, még a sirály Fletcher Lynd sem volt képes elhinni, hogy az ideákban való repülés éppoly reális, mint a szárnyakkal történő a szélben.

„Egész testetek, egyik szárnyhegytől a másikig – mondogatta Jonathan máskor – nem más és nem több mint gondolati mivoltotok, látható formában. Törjétek szét gondolkodásotok bilincseit, és széttörjétek vele együtt a test bilincseit is...” De akárhogyan is mondta nekik, szép fantasztikumnak hangzott, és az alvásra nagyobb szükségük volt.

Alig egy hónappal később Jonathan kijelentette, itt az ideje, hogy visszatérjenek a rajhoz.

„Nem vagyunk készen még! – szólt a sirály Henry Calvin. – Nem fogadnak be! Számkivetettek vagyunk! Nem tolakodhatunk oda, ahol nem fogadnak szívesen, vagy igen?”

„Szabadok vagyunk, oda mehetünk, ahová akarunk, és azok lehetünk, amik vagyunk” – felelte Jonathan, és fölemelkedett a homokról és keletnek fordult, a raj hazája felé.

A tanítványok haboztak egy kicsit. A Raj Törvénye azt mondta, hogy a számkivetett sohasem térhet vissza, és ezt a törvényt nem szegték meg egyszer sem tízezer év alatt. A törvény azt mondta: maradjatok; Jonathan azt mondta: indulás; és máris másfél kilométerre volt tőlük a víz fölött. Ha soká várnak, egyedül ér az ellenséges rajhoz.

„Ha egyszer nem vagyunk tagjai a rajnak, nem vonatkoznak ránk a törvényei, vagy nem így van? – szólt Fletcher nagyon öntudatosan. – Egyébként, ha verekedés lesz, jóval többet tudunk segíteni ott, mint itt.”

Így aztán odarepültek nyugat felé azon a reggelen, dupla gyémánt formációban, kétszáz kilométeres sebességgel; szárnyaik hegye csaknem átlapolt. Jonathan repült közepén, Fletcher simán húzott a jobbján, Henry Calvin nagy igyekezettel tartotta magát a balján. Átrepültek a Raj Tanács partja fölött. Aztán az egész csapat lassan, egyetlen madárként jobbra forgást végzett, vissza a szintjére mindenki, aztán még egyszer egy forgás, miközben a szél süvített fölöttük.

Mintha egy óriás kés lenne, a csapat megjelenése elvágta a raj mindennapi életének vijjogását és rikácsolását, és nyolcezer sirályszem figyelt egyszerre, pillogás nélkül. Egyenként mind a nyolc madár meredeken felfelé húzott és egy teljes lupingba ment át, majd egy teljes kört repült, és végtelen lassú repüléssel egyszerre szálltak le a homokba.

Aztán, mintha ez mindennapos esemény lenne, a sirály Jonathan kritizálni kezdte a repülésüket.

„Először is – kezdte száraz mosollyal –, kicsit késtetek a fölzárkózással...”

Mintha villám érte volna a rajt. Ezek a számkivetettek! És visszatértek! Ez nem lehet, ilyen nincs! Fletcher jóslata, a harcot illetően, a raj teljes zavartságában oldódott föl.

„Helyes, rendben, persze: számkivetettek – mondta néhány fiatal sirály –, de hol a csodában tanultak meg így repülni?”

Csaknem egy óráig tartott, míg az Öreg Sirály parancsa bejárta a rajt: nem tudomásul venni! Amelyik sirály egy számkivetetthez szól, maga is számkivetett. Amelyik sirály ránéz egy számkivetettre, megszegi a raj törvényét. Szürketollas háta fordultak ettől a pillanattól Jonathan felé, de ő nem látszott ezt észrevenni. A gyakorló órákat közvetlenül a Tanács Partok fölött tartotta, és első ízben kezdte tanítványait képességeik határáig hajtani.

„Sirály Martin! – kiáltott a magasban. – Azt gondolod, tudod a lassú repülés művészetét? Míg be nem bizonyítod, semmit sem tudsz. Rajta! Repülj!” A csendes kis sirály, William Martin megrémült ugyan, hogy a mester figyelmének tüzebe került, de önmaga meglepetésére is varázslója lett a lassú repülésnek. A legkisebb szellőben is képes volt szárnytollait úgy állítani, hogy egyetlen szárnycsapás nélkül fölemelkedett a felhőig, és újra le is ereszkedett.

A sirály Charles-Roland is oly magasra emelkedett a Nagy Szélhegyen, hogy kékre fázva a híg, hideg levegőben ért vissza, csodálkozva maga is, boldogan és elszántan, hogy másnap még magasabbra száll.

A sirály Fletcher, aki mindenkinél jobban szerette a légi akrobatikát, megcsinálta a tizenhatszoros lassú forgást, és másnap megtoldotta egy hármas keréssel, miközben tollai fehér napfényt szórtak a partra, ahol nem egy szem figyelte titkon.

Jonathan ott volt mindig tanítványai mellett, bemutatott dolgokat, tanácsokat adott, hajtotta és vezette őket. Repült velük éjen, felhőn, viharon keresztül, sportból, miközben a raj összeszorulva gubbasztott a földön.

A repülés után a tanítványok a homokban pihentek, és lassanként jobban odafigyeltek Jonathanra. Voltak persze örült ideái, amiket nem értettek, de közben néha jó eszméi is, amiket fel tudtak fogni. Idővel éjszakánként a tanítványok körét egy másik kör kezdte övezni: kíváncsi sirályok köre, akik a sötétségben órák hosszat hallgatták. Nem akartak látni, sem hogy őket lássák, és napfelkelte előtt eltűntek.

Egy hónap telt el a visszatérés óta, amikor az első sirály a rajból átlépte a határvonalat, és kérte, hogy ő is tanulhasson repülni. Hogy ezt kérte, a sirály Lowell Terrence kiteszített madár lett, a számkivetettség bélyegét vette föl: a nyolcadik tanítványa Jonathannak.

A következő éjjel a sirály Maynard Kirk jött el a rajból, vonszolva magát a homokban, húzva balszárnyát, és odarogyott Jonathan lábaihoz. „Segíts! – mondta nagyon halkán. Úgy beszélt, ahogyan a haldoklók. – Repülni szeretnék, mindennél jobban a világon...”

„Akkor gyere! – szólt Jonathan. – Emelkedj föl velem együtt a homokról, és elkezdjük.”

„Nem értesz. A szárnyam. Nem tudom mozgatni a szárnyam.”

„Sirály Maynard, szabadságodban áll, hogy önmagad légy, igazi önmagad, itt és most, és semmi sem állhat utadban. Az a Nagy Sirály törvénye, az a Törvény, amely a Lét.”

„Azt mondod, tudok repülni?”

„Azt mondom: szabad vagy. ”

Egyszerűen és gyorsan, mint ez a párbeszéd volt, Maynard Kirk sirály kitérte szárnyát erőlködés nélkül, és fölemelkedett a sötét éjszakai levegőbe. A rajt fölverte álmából a kiáltása, amilyen hangosan tudott, úgy sikította 150 méter magasságból: „Tudok repülni! Nézzétek! TUDOK REPÜLNI!”

Nap-fölkeltekor vagy ezer sirály állt a tanítványok körén kívül, és kíváncsian bámulták Maynardot. Nem törődtek vele, látják-e őket vagy sem, és figyeltek, igyekezve Jonathan szavait megérteni.

Nagyon egyszerű dolgokról beszélt, hogy a sirály természetéhez tartozik a repülés, hogy lényének alaptermészete a szabadság, hogy mindent, ami a szabadság útjában áll, ki kell küszöbölni, legyen az vallás, vagy babona, vagy bármilyen korlátozás.

„Kiküszöbölni? – egy hang a sokaságból –, a Raj Törvényét is megszegni?”

„Egyetlen igaz törvény van, amely a szabadsághoz vezet – mondta Jonathan –, nincsen más.”

„Hogy képzeld, hogy mi is úgy repülünk, ahogy te? – egy másik hang –, te különleges és tehetséges és isteni madár vagy, fölötte minden más madárnak.”

„Nézzétek a többieket! Lowell! Fletcher! Charles-Roland! Judy Lee! Ezek is különleges és tehetséges és isteni madarak? Nem inkább azok, mint ti meg én? Az egyetlen különbség, az igazi különbség az, hogy ők kezdik megérteni valódi mivoltukat, és elkezdtek élni a szerint.”

A tanítványai, Fletcher kivételével, zavartan moccogtak, nem fogták még fel, hogy ez az, amit tesznek.

A sokaság naponta nőtt, kérdezett, bálványozott, szidalmazott. „Azt mondják a rajban, ha nem vagy magának a Nagy Sirálynak a Fia, akkor legalább is ezer évvel megelőződ korodat” – mondta egy reggel Jonathannak Fletcher, a haladók sebességi gyakorlata után. Jonathan sóhajtott. Ez az ára, gondolta, a félreértés. Ördögnek tartanak vagy éppen istennek. „Te mit gondolsz, Fletcher, megelőzzük korunkat?”

Hosszú csönd. „Hát szóval, a repülésnek ezt a módját mindenkor megtanulhatta mindenki, aki csak fel akarta fedezni; ennek semmi dolga az idővel. A divatot előzzük meg, a módot, ahogyan a legtöbb sirály repül.”

„Ez már valami” – mondta Jonathan, és fordult, hogy háton siklásban repüljön egy darabon. „Félig sem olyan rossz, mint a korunk megelőzése.”

Éppen egy héttel később történt. Fletcher a nagy sebességű repülést mutatta be egy osztálynyi új tanítványnak. Éppen kifordult vízszintesen a kétezer négyszáz méteres bukórepülésből, hosszú, szürke csikként süvített tova pár ujjnyira a talajtól, amikor egy fiatal első repülésében egyenesen útjába került, miközben anyja után sírt. Hogy kikerülje, Fletcher Lynd sirály a másodperc törtrésze alatt élesen balra rántott, és háromszáz kilométeres sebességgel beleszapódott egy tömör gránitszirtbe.

Úgy tűnt neki, a szikla óriási, kemény ajtó egy másik világba. Félelem, ijedtség, sötétség robbant benne, amikor becsapódott, aztán egy idegen, furcsa égben lebegett, felejtve, emlékezve, felejtve, döbenten és szomorúságban, és tele bánattal, megbánással, rettenetesen tele.

A hang úgy szólalt meg, mint az első napon, amikor a sirály Jonathannal találkozott.

„A dolog nyitja, Fletcher, hogy korlátainkat türelemmel és rendszeresen próbáljuk legyőzni. Nem megyünk neki még a sziklának, hogy átrepüljük, ez kicsit későbbi program.”

„Jonathan!”

„Úgy is, mint a Nagy Sirály fia” – felelte szárazon a tanító.

„Mit keresel itt? A szikla! Nem vagyok... nem haltam meg?”

„No, nézd csak, Fletch. Gondolkozz. Ha egyszer beszélsz velem, hát nyilván nem haltál meg, nem? Amit tettél, az a tudatod szintjének megváltoztatása, mindenesetre kissé hirtelen módon. Most választhatsz. Itt maradhatsz és tanulhatsz ezen a szinten – és mellelleg

szólva ez jóval magasabb szint, mint amit elhagytál –, vagy visszatérhetsz, és taníthatod tovább a rajt. Az öregek mindig remélték, hogy történik valami szerencsétlenség, de most megdöbbenek, hogy olyan jól eleget tettél nekik.”

„Visszatérek a rajhoz, természetesen. Épp csak elkezdtem a munkát az új csoporttal.”

„Nagyon jól van, Fletcher. Gondolj arra, amit tanultunk: a test maga a gondolat...”

Fletcher megrázta fejét, kitárta szárnyát, és kinyitotta szemét a szirt lábánál, a köré gyűlt raj közepén. Mikor megmozdult, a sokaságban óriási rikácsoló-vijjogó láрма tört ki.

„Él! Már halott volt, és él!”

„Megérintette a szárnya hegyével, és életre kelt! A Nagy Sirály Fia!” „Nem az! Tagadja! Ördög ez! Az ördög! Jött, hogy szétzüllessze a rajt!”

Négyezer sirályból álló sokaság. Rémületben voltak a történetek miatt, és a kiáltás: „Ördög!” – úgy futott át közöttük, mint egy óceáni vihar szele. Üveges szemek, éles csőrök zárultak körbe, gyilkos szándékkal.

„Odébb álljunk, Fletcher?” – kérdezte Jonathan.

„Nem lenne túl nagy kifogásom ellene, ha lehetne...”

Abban a pillanatban fél mérfölddel odébb álltak már, a tömeg villogó csőrével az üres légbé kapott.

„Miért a legnehezebb a világon meggyőzni egy madarat arról, hogy szabad – töprengett Jonathan –, és erről maga is meggyőződhet, ha rászán egy kis időt a gyakorlásra? Mi olyan nehéz ebben?”

Fletcher még pillogott a színhely változása miatt. „Mit csináltál most? Hogy kerültünk ide?”

„Nem azt mondtad, kívül akarsz kerülni a népségből?”

„Dehogynem. De hogy csináltad...”

„Mint minden egyebet, Fletcher. Gyakorlás.”

Másnap reggelre a raj elfelejtette már tébolyultságát, de Fletcher jól emlékezett. „Emlékszel, Jonathan, mit mondtál még nagyon régen? Annyira kell szeretni a rajt, hogy visszatérjünk és segítsünk tanulni nekik?”

„Persze.”

„Nem értem, hogy szeretheted ezt a madár-csöcseléket, amely éppen megkísérelte, hogy megöljön?”

„Ó, Fletcher, lásd, nem azt szeretjük. Nem a gyűlöletet és gonoszságot, természetesen nem. Gyakorold az igazi sirály meglátását, a jót, ami ott van mindegyikben, és segíts nekik, hogy maguk is meglássák. Ez az, amit szereteten értünk. Mulatság ez, ha rájössz a nyitjára. Emlékszem például egy vad fiatal madárra, a neve sirály Fletcher Lynd. Éppen számkivetetté vált, és haláláig akart harcolni a raj ellen: ezzel kezdte éppen építeni keserűségének poklát kint a Messzi Szirteken. És e helyett ma saját egét építi itten, és az egész rajt vezeti ugyana’ felé!”

Fletcher a tanítója felé fordult, és szemében egy pillanatra ijedtség villant. „Hogy én vezessem? Mit értesz ezen, hogy én vezessem? Te vagy itt a tanító. Nem hagyatsz el minket!”

„Nem? Nem gondolod, hogy lehetnek más rajok, más Fletcherek, akiknek szükségük van tanítóra, jobban, mint ezeknek, akik már úton vannak a Világosság felé?”

„De hogy én? Jon, én egy közönséges sirály vagyok, te pedig...”

„... a Nagy Sirály egyetlen Fia, így gondolod?” Jonathan sóhajtott és a tenger felé nézett. „Nincs szükséged már rám. Amire szükséged van, az, hogy kitarts, hogy megtaláld magad, naponta mind jobban, az igazi korlátok nélküli sirály Fletchert. Ő a tanítód. Arra van szükséged, hogy megértsd, és éljed őt.”

Egy pillanattal később Jonathan teste a levegőben lebegett, ragyogott, és mind átlátszóbbá lett.

„Ne hagyd, hogy ostoba híreszteléseket terjesszenek rólam, vagy istenné nyilvánítsanak, jó, Fletch? Sirály vagyok. Szeretek repülni, talán...”

„JONATHAN!”

„Szegény Fletch! Ne higgy annak, amit a szemeid mondanak. Minden, amit mutatnak: behatárolás. Láss az értésseddel, találd meg, amit úgylis tudsz már, és meg fogod látni a repülés útját.”

A ragyogás megszűnt. A sirály Jonathan föloldódott az üres levegőben.

Egy idő múlva a sirály Fletcher nehézkesen fölrepült az égre, és aztán szembeállt a tanítványok legújabb csoportjával, akik várakozással néztek az első lecke elébe.

„Mindenekelőtt – mondta súlyosan –, azt kell megértenetek, hogy a sirály a szabadság határtalan ideája, a Nagy Sirály képmása. És egész testetek, egyik szárnyatok hegyétől a másikig, a Gondolat, aki vagytok, nem más.”

A fiatalok bizonytalanul néztek rá. A csodába is, ez aztán nem úgy hangzik, mint egy luping szabálya.

Fletcher sóhajtott, és még egyszer nekiindult. „Hm. Na jó...” – mondta aztán, és kritikusan szemügyre vette őket.

„Kezdjük a vízszintes repüléssel.” És ahogy azt mondta, villámszerűen megértette, hogy barátja valóban nem volt semmivel sem istenszerűbb, mint ő maga.

„Nincsenek határok, Jonathan? – gondolta. – Jól van. Akkor talán nincs messze az idő, amikor a híg levegőből majd én jelenek meg a te partjaidon, hogy megmutassak egyet-mást a repülésből.”

És noha igazán szigorúnak akart látszani a tanítványai előtt, a sirály Fletcher hirtelen meglátta őket mind, amilyenek valójában voltak, csak egy pillanatra. És amit látott, azzal nemcsak elégedett volt, azt szerette. „Határok nélkül, Jonathan?” – gondolta, és mosolygott. Futása a tanulásért elkezdődött.